

Wstęp

Niniejsza książka, łącząca zagadnienia zasad opodatkowania oraz funkcjonowania hoteli i gastronomii, jest rozwinięciem wcześniejszej publikacji autorek dotyczącej wyłącznie usług gastronomicznych, ponieważ trudno byłoby wyczerpująco omówić zagadnienie usług hotelarskich bez połączenia ich z usługami gastronomicznymi. Większość miejsc zakwaterowania dysponuje bowiem własną bazą gastronomiczną.

Publikacja ta ma na celu pokazanie w jaki sposób rozpocząć działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia usług hotelarskich i gastronomicznych, omawia formalności, których należy dokonać przed jej rozpoczęciem, formy prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasady opodatkowania i rodzaj prowadzonej dokumentacji.

Wzrost popytu na usługi hotelarsko-gastronomiczne od początku lat 90-tych spowodował rozwój tych usług w Polsce. Największy wzrost ilości placówek hotelarskich i gastronomicznych występuje w dużych aglomeracjach miejskich i miejscowościach turystycznych.

Wielkość bazy noclegowej w Polsce

Ilość miejsc noclegowych	Udzielone noclegi	Gęstość bazy noclegowej (miejsca/km)	Stopień wykorzystania bazy noclegowej (%)
569.896	48.618.414	1,82	23,70

Czynnikami warunkującymi rozwój usług hotelarsko-gastronomicznych są:

- zarobki konsumentów,
- lokalizacja jednostek hotelarskich,
- jakość świadczonych usług,
- demografia,
- konkurencja,
- reklama,
- kultura kraju.

Usługi gastronomiczne są działalnością, którą stosunkowo łatwo założyć i prowadzić bez konieczności poniesienia bardzo dużych nakładów finansowych. Wielkość nakładów zależy w znacznej mierze od rodzaju świadczonych usług gastronomicznych. Natomiast prowadzenie działalności hotelarskiej w połączeniu z działalnością gastronomiczną wymaga dużych nakładów finansowych.

Ewidencją obiektów hotelarskich i przyznawaniem kategorii zajmuje się marszałek województwa.

Ani w Unii Europejskiej, ani na świecie nie wypracowano do tej pory jednolitego systemu kategoryzacji obiektów bazy noclegowej. Dlatego w różnych krajach obowiązują różne systemy kategoryzacji, ponadto nie we wszystkich krajach jest ona obowiązkowa. Może ona mieć charakter obowiązkowy, dobrowolny lub może nie być w ogóle prowadzona (np. w Szwecji).

ROZDZIAŁ I

Formy prowadzenia działalności gospodarczej

Działalność podmiotów gospodarczych na terytorium naszego kraju regulują przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. nr 173, poz. 1807, ze zm.). Ustawa reguluje podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zadania organów administracji publicznej w tym zakresie.

Definiuje też pojęcia działalności gospodarczej i przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 2 ww. ustawy, **działalnością gospodarczą** jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Przedsiębiorca to osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym lub wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej w zależności od wyboru formy prowadzenia działalności. Spółka kapitałowa w organizacji może podjąć działalność gospodarczą przed uzyskaniem wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Działalność gospodarczą można prowadzić w następujących formach:

1. działalność osoby fizycznej
2. spółka cywilna
3. spółki prawa handlowego:
 - a) osobowe,
 - b) kapitałowe.

Działalność jednoosobowa jest najprostszą formą prowadzenia działalności gospodarczej. Jest najprostszą formą zarówno do założenia, jak i prowadzenia oraz podejmowania decyzji. Przedsiębiorca sam podejmuje wszelkie decyzje dotyczące prowadzonej działalności, ale też sam odpowiada całym swoim majątkiem za jej zobowiązania. Ponosi 100% ryzyka takiej działalności.

Spółka cywilna, również będąca prostą formą prowadzenia działalności gospodarczej, wymaga spisania umowy spółki, która określa prawa i obowiązki wspólników. Ponadto określa wkłady wspólników oraz może określać ich udział w zyskach i stratach spółki. Spółka cywilna, która w dwóch kolejnych latach przekroczy obrót 800.000 euro, musi przekształcić się w spółkę jawną.

Przy tej formie prowadzenia działalności wspólnicy również odpowiadają swoim majątkiem za zobowiązania spółki.

Kodeks spółek handlowych reguluje zasady powstawania, funkcjonowania, łączenia, podziału, przekształcania, rozwiązania i likwidację **spółek prawa handlowego**.

Do spółek osobowych należą:

1. spółka jawna,
2. spółka partnerska,
3. spółka komandytowa,
4. spółka komandytowo-akcyjna.

Do spółek kapitałowych należą:

1. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
2. spółka akcyjna.

Na prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki prawa handlowego powinno się decydować wtedy, gdy zamierzamy prowadzić działalność gospodarczą w dużym zakresie lub gdy obarczona jest ona dużym ryzykiem gospodarczym.

W praktyce działalność gospodarcza w zakresie usług hotelarskich i gastronomicznych najczęściej prowadzona jest w formie firmy jednoosobowej lub spółki cywilnej. Rzadziej działalność ta jest prowadzona w formie spółki jawnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

ROZDZIAŁ II

Rozpoczęcie działalności gospodarczej

1. Wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej lub Krajowego Rejestru Sądowego

Przed rozpoczęciem działalności gospodarczej pierwsza decyzja musi dotyczyć wyboru formy organizacyjnej jej prowadzenia. Od tego zależą następne kroki, tj. rejestracja działalności.

Jeżeli planujemy prowadzenie działalności gospodarczej w niewielkim rozmiarze, najprostszą formą organizacyjną jej prowadzenia jest działalność jednoosobowa lub spółka cywilna.

Prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej ma sens wtedy, jeżeli pomiędzy wspólnikami istnieje zależność np. jeden ze wspólników wnosi kapitał, a drugi pomysł lub jeden ze wspólników ma pomysł, kapitał, a nie ma możliwości zajmowania się tą działalnością i chce mieć osobę, która będzie prowadziła sprawy spółki. Przepisami regulującymi działalność spółki cywilnej są przepisy Kodeksu cywilnego, art. 860–875. Zgodnie z art. 860 § 2 **umowa spółki cywilnej powinna być zawarta na piśmie.**

Poniżej przedstawiamy wzór umowy spółki cywilnej zawartej pomiędzy dwiema osobami fizycznymi. Ten sam wzór umowy spółki cywilnej można użyć zawierając umowę spółki cywilnej

w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług hotelarskich, gastronomicznych lub połączonych hotelarskich z usługami gastronomicznymi.

Wzór umowy spółki cywilnej

Umowa spółki cywilnej

zawarta w dniu..... w..... pomiędzy:

1. legitymującym się dowodem osobistym seria..... nr..... wydanym przez zamieszkałym w..... nr NIP.....
2. legitymującym się dowodem osobistym seria..... nr..... wydanym przez..... zamieszkałym w..... nr NIP.....

§ 1

Wspólnicy zawierają umowę spółki cywilnej, która będzie działać pod nazwą.....

§ 2

Celem spółki jest prowadzenie działalności w zakresie usług hotelarskich/gastronomicznych.

§ 3

1. Wspólnicy wnoszą w formie wkładów:
 - a) wspólnik 1 wnosi..... złotych
 - b) wspólnik 2 wnosi..... złotych
2. Udziały wspólników wynoszą:
 - a) wspólnika 1.....%
 - b) wspólnika 2.....%

§ 4

Udziały w zyskach i stratach wspólników są dzielone w takich samych proporcjach jak wniesione udziały.

§ 5

1. Siedziba spółki znajduje się w.....
2. Spółka działa na terenie całego kraju i za granicą. Może tworzyć oddziały, zakłady i punkty handlowe.

§ 6

Umowa spółki została zawarta na czas nieokreślony.

§ 7

1. Sprawy spółki prowadzi będą wszyscy wspólnicy. Są oni upoważnieni do składania oświadczeń, reprezentowania spółki na zewnątrz, zawierania umów, składania

podpisów, zaciągania zobowiązań w sprawach nie przekraczających zwykłych czynności zarządu.

2. Zobowiązania lub wydatki przekraczające kwotę 50.000 zł nie należą do zwykłych czynności.

§ 8

W wewnętrznych sprawach spółki decydują wszyscy wspólnicy na zasadzie uchwał, które zapadają jednogłośnie.

§ 9

Rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

§ 10

Każdy wspólnik ma prawo i obowiązek pracować dla spółki.

§ 11

Wkłady, pożyczki i inne kredyty udzielane spółce przez wspólników nie będą oprocentowane.

§ 12

Każdy ze wspólników może wystąpić ze spółki z ważnych powodów natychmiast. Wspólnikowi przysługuje prawo wystąpienia ze spółki na trzy miesiące przed końcem roku obrotowego.

§ 13

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

§ 14

Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach po jednym dla stron.

Podpisy wspólników:

1.1. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej

Jeżeli decydujemy się na prowadzenie działalności gospodarczej jako osoba fizyczna lub spółka cywilna, pierwszą czynnością jest uzyskanie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez urząd gminy właściwy dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy. Miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której przebywa przedsiębiorca z zamiarem stałego pobytu. Organem ewidencyjnym jest wójt, burmistrz, prezydent miasta. Ewidencja jest jawna.

Od 31 marca 2009 r. obowiązują przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. nr 18, poz. 97). Od tego dnia zaczęła funkcjonować procedura rejestracji działalności gospodarczej osób fizycznych tzw. „jedno okienko”.

Zgodnie z tą procedurą do założenia firmy wystarczy złożyć jeden wniosek do organu ewidencyjnego. Organ ewidencyjny ma obowiązek przesłania wniosku do Urzędu Statystycznego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Naczelnika Urzędu Skarbowego. Dlatego do wniosku należy podać niezbędne dane do rejestracji w tych instytucjach.

Na przesłanie wniosku do innych instytucji urząd ma 3 dni.

W Dz. U. nr 50, poz. 399 ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wzoru wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej.

Niestety, tak jak dotychczas, przedsiębiorcy będą musieli aktualizować swoje dane. Zmianie uległ termin zgłaszania zmian. Zgłoszenie aktualizacyjne dotycząc zmian należy składać we właściwym dla podatnika urzędzie skarbowym w terminie 7 dni od zaistnienia tych zmian.

Procedura „jednego okienka” ma być przejściową formą rejestracji działalności gospodarczej.

Docelowo nie będzie się składać żadnych dokumentów w formie papierowej. Przedsiębiorca wypełni jedynie odpowiedni formularz na stronie internetowej.

UWAGA!!!

Przedsiębiorca dokonujący rejestracji musi podać zakres prowadzonej przez siebie działalności wg PKD.

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności jest umownie przyjętym i usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej.

✓ **Klasyfikacja usług hotelarskich wg PKD**

55 Hotele i restauracje
Sekcja ta obejmuje: wynajem pomieszczeń przeznaczonych do krótkotrwałego zamieszkania prowadzony bez lub łącznie z wyżywieniem przez: hotele, motele, schro-

niska, pola kempingowe, pensjonaty, domy wypoczynkowe, internaty, bursy, domy studenckie itp.

- 55.1 Hotele
Grupa ta obejmuje zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania w:
- ▶ hotelach, motelach, zajazdach,
 - ▶ hotelach nastawionych na obsługę konferencji
- 55.11.Z Hotele i motele z restauracjami
- 55.12.Z Hotele i motele bez restauracji
- 55.2 Pozostałe obiekty noclegowe turystyki i inne miejsca krótkotrwałego zakwaterowania.
Grupa ta obejmuje zapewnienie krótkotrwałego pobytu:
- ▶ w ośrodkach wypoczynkowych, w domach wiejskich i kwaterach prywatnych, pokojach gościnnych,
 - ▶ na polach biwakowych i domach kempingowych,
 - ▶ w innych miejscach krótkotrwałego pobytu, jak pensjonaty, gospodarstwa wiejskie, schroniska młodzieżowe, schroniska górskie
- 55.21.Z Schroniska turystyczne
- 55.22.Z Pola kempingowe, łącznie z polami dla samochodowych przyczep kempingowych.
Podklasa ta obejmuje: zakwaterowanie lub zapewnienie miejsca na namiot, przyczepę lub samochód.
- 55.23.Z Pozostałe miejsca krótkotrwałego zakwaterowania gdzie indziej niesklasyfikowane.

Podklasa ta obejmuje:

- ▶ zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania w ośrodkach wypoczynkowych, pensjonatach, gospodarstwach wiejskich, pokojach gościnnych, domach letniskowych oraz innych miejscach krótkotrwałego zakwaterowanie, gdzie indziej niesklasyfikowanych,
- ▶ usługi sypialne w wagonach kolejowych oraz innych środkach transportu,
- ▶ usługi internatów, burs, domów akademickich, hoteli robotniczych.

✓ Klasyfikacja usług gastronomicznych wg PKD

- 55.30 Restauracje i inne placówki gastronomiczne
- 55.30.A Restauracje
- 55.30.B Pozostałe placówki gastronomiczne
- 55.40.Z Bary
- 55.5 Działalność stołówek i catering
- 55.51.Z Stołówki
- 55.52.Z Przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering)

UWAGA!!!

Jeżeli w przyszłości planujemy rozpoczęcie innych rodzajów działalności, najlepiej zgłosić je od razu przy pierwszym wniosku, nie będziemy musieli w przy-

szłości aktualizować wpisu do ewidencji i ponieść kosztów tych zmian.

1.2. Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

W wypadku, gdy przewidujemy prowadzenie działalności w szerszym zakresie, najpopularniejszą formą jej prowadzenia jest:

- 1) spółka jawna,
- 2) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Obie te formy prowadzenia działalności wymagają wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Krajowy Rejestr Sądowy prowadzony jest przez sądy rejonowe (sądy gospodarcze) obejmujące swoją właściwością obszar województwa lub jego część. Krajowy Rejestr Sądowy składa się z trzech odrębnych rejestrów (art. 1 ust. 2 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym):

- ▶ rejestr przedsiębiorców,
- ▶ rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- ▶ rejestr dłużników niewypłacalnych.

Krajowy Rejestr Sądowy jest centralną bazą danych wszystkich podmiotów podlegających rejestracji na podstawie właści-